

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3 Vtrum odium proximi semper sit peccatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

fen secundum effectum, odium inuenitur sine hoc: quod dicitur ab odio secundum se, & secundum effectum, secundum tamen habitudinem eorum inter se, odium secundum effectum habet prope causa odium secundum effectum, & est illo imperfectius, hoc est, minus malum, in peccato effectus participans in causa secundum se: & hoc inuenit littera. Vnde non oportet obiecta aliter solueri, quia non contra hunc planum sententiam littere procedit, sed contra ipsam a seipso Mariano phantasmam, ut praedictum est. Et scio, quod inter invidiam, & alia peccata, quod ad causam ex odio Dei quod ad culpam secundum se, hoc est differentia, quod invidiam causam invidiam, proximus peccata vero contra proximum, ut invidiam, & homicidium, causantur ex effectus remoti. Et ratio est, quia invidiam, & odium Dei communicantur in obiecto, scilicet Deo. Invidiam enim contra veritatem diuinam, quia Deus est peccata, & similiter odium Dei contra Deum est. Odium ergo veritatis diuinam secundum effectum in invidiam, & odium Dei secundum effectum in obiecto. Et propter remissam cognationem est odium Dei. Respondeo peccata, quae non habent Deum pro obiecto, licet odium Dei includant, ut prius declaratum est, remotiora sunt a Dei odio propter alteram obiectum.

AD SECUNDUM dicendum, quod ipsa infidelitas non habet rationem culpae, nisi inquantum est voluntaria: & ideo tantum est grauior, quia ratio est magis voluntaria. Quod autem sit voluntaria, prouenit ex hoc, quod aliquis odio habet veritatem, quam proponitur. Vnde patet, quod ratio peccati in infidelitate est ex odio Dei, circa cuius veritatem est fides: & ideo sicut ea est potior effectus, ita odium Dei est maius peccatum, quam infidelitas.

ARTICVLVS III.
Utrum omne odium proximi sit peccatum.

AD TERTIUM sic proceditur. **VI.** quod non omne odium proximi sit peccatum. Nullum enim peccatum inuenitur in praecipitis, vel consilijs legis diuiniae, nisi illud Prover. 9. Iustus sunt omnes sermones mei, non est in eis prauum quid, nec peruersum: sed Luc. 14. dicitur. Si quis veniat me, & non odit patrem, & matrem, non potest esse meus discipulus, ergo non omne odium proximi est peccatum. **2. Præ.** Nihil potest esse peccatum, in quo Deum imitatur, sed in imitando Deum, quosdam odio habemus, dicitur in Roma. 1. Detractores, Deo odibiles, ergo possumus aliquos odio habere absque peccato. **3. Præ.** Nihil naturaliter est peccatum, quia peccatum est recessus ab eo, quod est secundum naturam, ut Damasc. dicit in 2. h. sed naturale est unicuique rei, quod odiat illud, quod est sibi contrarium, & quod nitatur ad eius corruptionem, ergo ut non esse peccatum, quod aliquis habeat odio inimicum suum.

SED CONTRA est, quod dicitur in 1. Io. 2. Qui odit fratrem suum, in tenebris est: sed tenebrae spirituales sunt peccata, ergo odium proximi non potest esse sine peccato. **RESPON.** Dicitur, quod odium amori opponitur, ut supra dicitur est. Vnde tamen hoc odium de ratione mali, quantum amor habet de ratione

boni. Amor autem debetur proximo secundum id, quod a Deo habet in se, secundum naturam, & gratia: non autem debetur ei amor secundum id, quod habet a seipso, & a diabolo, scilicet secundum peccatum, & iustitiam defectum. Et ideo licet habere odio peccatum in fratre, & odium illud quod pertinet ad defectum diuinam iustitiam: sed ipsam naturam, & gratiam fratris non potest aliquis habere odio sine peccato. Hoc autem ipsum, quod in fratre odimus culpam, & defectum boni, pertinet ad fratris amorem. Et ideo dicitur in ratione est, quod velimus bonum alicuius, & quod odiamus malum ipsius: unde simpliciter accipiendo odium fratris, sepe est cum peccato. **AD PRIMUM** ergo dicendum, quod parentes, quantum ad naturam, & affinitatem, qua nobis coniunguntur, sunt a nobis secundum praceptum Dei honorandi, ut patet Exod. 20. Odiendi autem sunt quantum ad hoc, quod impedimentum praestant nobis accedendi ad perfectionem diuinam iustitiam.

AD SECUNDUM dicendum, quod Deus in detractoribus odio habet, non naturam, sed sic sine culpa possumus odio detractores habere. **AD TERTIUM** dicendum, quod homines secundum bona, quae habent a Deo, non sunt nobis contrarii: unde quantum ad hoc sunt amandi. Contrariantur autem nobis secundum quod contra nos iniuriam exercunt, quod ad eorum culpam pertinet, & quantum ad hoc sunt odio habendi. Hoc enim in eis debemus habere odio, quod nobis sunt inimici.

ARTICVLVS IIII.
Utrum odium proximi sit grauius, quam peccatum, quod in proximum committitur.

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur quod odium proximi sit grauius, quam peccatum, quod in proximum committitur. Dicitur in 1. Io. 3. Omnis qui odit fratrem suum, homicida est: sed homicidium est grauius, quam peccatum inter ea, quae committuntur in proximum, ergo & odium. **2. Præ.** Peccatum opponitur optimo: sed optimum eorum, quae proximo exhibentur, est amor: omnia enim alia ad dilectionem referuntur: ergo pessimum est odium.

SED CONTRA. Malum dicitur, quia nocet, secundum Augustinum in Enchiridion: sed plus aliquis nocet proximo per alia peccata, quam per odium, puta, per furtum, & homicidium, & adulterium, ergo odium non est grauius, quam peccatum.

Secunda Secunda S. Thomae. M 2 suum

micos naturaliter odio habemus. **AD HOC** dicitur, quod iste abicitur uocabulis, & propterea errat. Qui enim iuste nobis aduersant, non sunt inimici nostri, ut patet ex hoc, quod nolunt nobis malum: sed odientes culpam volunt bonum iustitiam in punitione nostra. Inimicus autem uult absolute mihi malum; sicut amicus uult absolute mihi bonum; cuius etiam signum est, quod Deus nulli etiam damnato est inimicus; quamuis multos puniat, uolens eis non malum absolute, sed bonum iustitiae in eis, quod malum poenitentiae habet annexum. Vnde solutio est solida: quoniam falsissimum est, quod naturaliter odio habeamus puniores, non utros, ut inimicos: licet nec unum sit, quod naturaliter odio habemus penas.

Super quaestione trigesimaquarta articulum quartum.
ARTICVLVS IIII.
Utrum odium proximi sit grauius, quam peccatum, quod in proximum committitur.

AD QUARTUM sic proceditur. Videtur quod odium proximi sit grauius, quam peccatum, quod in proximum committitur. Dicitur in 1. Io. 3. Omnis qui odit fratrem suum, homicida est: sed homicidium est grauius, quam peccatum inter ea, quae committuntur in proximum, ergo & odium. **2. Præ.** Peccatum opponitur optimo: sed optimum eorum, quae proximo exhibentur, est amor: omnia enim alia ad dilectionem referuntur: ergo pessimum est odium. **SED CONTRA.** Malum dicitur, quia nocet, secundum Augustinum in Enchiridion: sed plus aliquis nocet proximo per alia peccata, quam per odium, puta, per furtum, & homicidium, & adulterium, ergo odium non est grauius, quam peccatum.

Secunda Secunda S. Thomae. M 2 suum

Infra q. 158. art. 4. & 6. Et 1. 2. q. 46. art. 6. Et ma. q. 12. art. 4.

Enchiridion. cap. 12. to. 3.